

AgroActualiteiten

Jaargang 26, nummer 3

WOORD VOORAF

Met deze AgroActualiteiten brengen wij u graag op de hoogte van diverse ontwikkelingen en mogelijkheden. Wellicht zijn deze ook relevant voor u.

Wilt u meer informatie over de onderwerpen uit deze nieuwsbrief? Of wilt u advies specifiek voor uw bedrijfssituatie? Wij helpen u graag!

Onze contactgegevens staan op de achterzijde van deze nieuwsbrief.

De redactie

INHOUD

Aankondiging maatregelen 8 ^e Actieprogramma	2
Start doelsturing in 8 ^e Actieprogramma	3
Eerste uitwerking 'van het stikstofslot af'	3
Vanaf 2026 controle gewasrotatie-eis GLMC 7	4
Ondersteuning schapensector	4

Doorgeven wijzigingen GO	5
Bedrijfsoverdracht en GLB	5
Kort nieuws	6
Agenda	6

Aankondiging maatregelen 8^e Actieprogramma

Onlangs zijn de hoofdlijnen van het 8^e Actieprogramma Nitraatrichtlijn (8^e AP) bekend gemaakt. Het 8^e AP is een belangrijke basis voor de mestregels voor de periode 2026 t/m 2029 en daardoor ook voor u van belang.

Doel en procedure 8^e AP

Iedere EU-lidstaat moet, met een Actieprogramma Nitraatrichtlijn, aangeven welke maatregelen genomen worden om de waterkwaliteit verder te verbeteren. Het 8^e AP gaat over de periode 2026 t/m 2029 en moet voor 1 januari 2026 definitief zijn. Niet alle maatregelen zullen direct ingaan. De aangekondigde maatregelen zijn pas van toepassing als deze in Nederlandse wet- en regelgeving zijn opgenomen.

Insteek demissionair minister van LVVN

De demissionair minister wil de huidige maatregelen uit het 7^e AP en de derogatiebeschikking voortzetten. Dit betekent voor u dat de meeste huidige 'mestregels' van toepassing blijven. De demissionair minister geeft daarnaast aan dat aanvullende (generieke) maatregelen nodig zijn om de waterkwaliteit verder te verbeteren. Is de waterkwaliteit in uw gebied in orde? Dan kunt u te maken krijgen met versoepelingen. Echter, dit zal vooralsnog beperkt zijn.

Voorgestelde (generieke) maatregelen

Zoals aangegeven blijven de meeste (generieke) maatregelen voor u van toepassing. De demissionair minister heeft onlangs enkele specifieke maatregelen benoemd.

Bufferstroken

De verplichte bufferstroken blijven van toepassing. Ligt uw bedrijf in een gebied met klei of veen? En is de waterkwaliteit goed? Dan wordt de verplichte bufferstrook mogelijk 1 meter (i.p.v. standaard 3 meter).

Rustgewassen

Op de zandgronden 'noord' en 'midden' blijft, vanuit de mestregels, de 1:4-teelt van rustgewassen gelden. Heeft u een bedrijf in het zuidelijk zandgebied of op löss? Dan moet u waarschijnlijk rustgewassen telen

volgens een 1:3-teelt. Misschien dat u ook kunt kiezen voor een 2:6-teelt. Waarschijnlijk mag u dan, binnen een periode van 6 jaar, zelf kiezen in welke twee jaar u het rustgewas teelt. De regel is dan iets soepeler, maar nog steeds een flinke aanscherping van de 1:4-eis.

Stikstofgebruiksnorm

Bepaalde stikstofgebruiksnormen worden verlaagd. De aanpassingen worden afhankelijk van de grondsoort, het gewas en de waterkwaliteit. Heeft u een bedrijf in het zuidelijk zandgebied of op löss? En past u graslandvernietiging toe? Dat wordt de stikstofnorm van het opvolgende gewas waarschijnlijk afhankelijk van de aanwezige hoeveelheid stikstof in de bodem.

Fosfaatgebruiksnorm

U kunt met een aanscherping van de fosfaatsnorm te maken krijgen als uw bedrijf in een gebied ligt waar de fosfaatsnorm van het oppervlaktewater nog niet gehaald wordt. Ook kan het zijn dat u infiltratiegreppels aan moet leggen om afspoeling van fosfaat te voorkomen. Dit laatste geldt dan waarschijnlijk bij de teelt van bepaalde gewassen op bouwland.

Vanggewas na mais op alle klei- een veengrond

Het plan is om de verplichting voor de teelt van een vanggewas na mais verder uit te breiden naar alle klei- en veengronden. Op klei/veen geldt deze verplichting op dit moment alleen als u derogatie heeft en het perceel in een NV-gebied ligt.

Behoud grasland

Grasland heeft t.o.v. bouwland een positief effect op de waterkwaliteit. Het voornemen is dan ook om maatregelen te nemen om het areaal grasland te behouden. Op dit moment is nog niet bekend hoe dit wordt uitgewerkt.

Ongetwijfeld bent u benieuwd welke maatregelen voor u gaan gelden. Houdt de berichtgeving goed in de gaten.

Start doelsturing in 8^e Actieprogramma

De demissionair minister en de sector willen op termijn naar een systeem op basis van doelsturing. Het is de bedoeling dat in het 8^e AP de eerste stappen worden gezet voor doelsturing op het gebied van de waterkwaliteit.

Systeem doelsturing

Met doelsturing is het de bedoeling dat u op uw bedrijf aan (bedrijfsspecifieke) doelen voldoet op het gebied van bijvoorbeeld mineralenverliezen, waterkwaliteit en/of ammoniakemissie. U bepaalt, binnen kaders, zelf welke maatregelen u neemt om deze doelen te bereiken. Bij een goed werkend systeem en goede resultaten kunnen (generieke) maatregelen verminderen.

Doelsturing binnen het 8^e AP

Binnen het 8^e AP is het de bedoeling dat een aantal bedrijven vrijwillig kunnen deelnemen aan doelsturing

op bedrijfsniveau, dat gericht is op het verbeteren van de waterkwaliteit van het grondwater. Het gaat hierbij om doelsturing bij de teelt van gewassen.

Alternatief systeem kan leiden tot minder generieke maatregelen

Met dit alternatieve systeem moet u uw keuzes, bijvoorbeeld het bemestingsniveau, onder andere baseren op N-mineraalmetingen en het stikstofbodemoverschot. Als u hiermee bepaalde resultaten haalt, kunnen in 2029 enkele generieke maatregelen voor u wellicht vervallen. Dit systeem van doelsturing moet nog verder worden uitgewerkt.

Heeft u interesse in doelsturing? Houd de verdere ontwikkelingen in de gaten.

Eerste uitwerking 'van het stikstofslot af'

De stikstofproblematiek in Nederland is al jaren enorm groot. Onlangs heeft de Ministeriële Commissie Economie en Natuurherstel haar eerste plannen, om Nederland van het stikstofslot te halen, bekend gemaakt.

Ministeriële Commissie Economie en Natuurherstel

Het demissionair kabinet heeft begin dit jaar deze commissie aangesteld. De commissie bestaat uit diverse demissionaire ministers en staatssecretarissen van het huidige demissionaire kabinet.

Aanpak via vier sporen

De commissie heeft in haar eerste plannen gekozen voor een 'viersporenaanpak'. De aanpak, en de maatregelen die hieruit volgen, moeten nog verder worden uitgewerkt. De vier sporen zijn:

- Spoor 1: aanpassing van het vergunningstelsel.
- Spoor 2: maatregelenpakket natuurbehoud en -herstel.
- Spoor 3: impact van uitspraken (intern salderen).
- Spoor 4: inzet op Europees niveau.

Maatregelen landbouwsector

Vooraf binnen 'spoor 2' worden maatregelen voor de landbouwsector genoemd, zoals:

- Vrijwillige extensiveringsregeling melkveehouderij.
- Nieuwe vrijwillige beëindigingsregeling.
- Verdere ontwikkeling doelsturing.
- Regionale aanpak, zoals het instellen van een zone (250 meter) rondom de natuurgebieden de Veluwe en de Peel, waarvoor extra opgaven gaan gelden.
- Extra budget voor Agrarisch natuurbeheer voor gebieden 'met de hoogste prioriteit'.

Nadere besluitvorming in augustus 2025

De commissie werkt de komende maanden de vergunningssystematiek en de maatregelen verder uit. In augustus worden vervolgbesluiten genomen. Ook komt er dan meer duidelijkheid over de financiering van de maatregelen. Daarnaast worden dan de benodigde wijzigingen in wet- en regelgeving in gang gezet.

Wilt u eens sparren over 'stikstof' en de eventuele gevolgen/mogelijkheden voor uw bedrijf? Neem dan contact met ons op.

Vanaf 2026 controle gewasrotatie-eis GLMC 7

Vanaf 2026 zullen veel bedrijven te maken hebben met de gewasrotatie-eis uit het GLB. Dit geldt ook voor huidige derogatiebedrijven die vanaf 2026 grasland omzetten in bouwland en daardoor onder de 75% gras komen.

Gewasrotatie-eis GLMC 7

Als u GLB-subsidies wilt ontvangen moet u aan de conditionaliteiten voldoen, zoals de gewasrotatie-eis vanuit GLMC 7. Hiervoor moet u aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Op minimaal 1/3 van uw bouwland moet u, op bedrijfsniveau, jaarlijks een ander gewas (andere gewascode) telen dan in het voorgaande jaar. Dit mag u ook invullen met een volgteelt na de hoofgteelt, mits u de volgteelt laat staan tot de hoofgteelt in het opvolgende jaar.
- Op ieder perceel bouwland moet u ieder vierde jaar een ander gewas (andere gewascode) als hoofgteelt telen.

Heeft u meer dan '75% gras'? Dan bent u vrijgesteld van bovenstaande twee voorwaarden.

Rustgewas op zand- en lössgrond blijft verplicht

Heeft u percelen op zand- of lössgrond? Dan moet u ook voldoen aan de rustgewasverplichting vanuit de 'mestwetgeving'.

Vanaf 2026 controle op andere hoofgteelt

Voor de voorwaarde 'op ieder perceel bouwland ieder vierde jaar een ander gewas (gewascode) als hoofgteelt' kijkt RVO naar de afgelopen drie jaar. Of u

in die drie jaar een vrijstelling heeft gehad of het perceel uit gebruik heeft gegeven maakt geen verschil.

Gewascode is ander gewas

Als in 2023 t/m 2025 op een perceel altijd hetzelfde gewas is geteeld, dan moet u in 2026 een ander gewas (gewascode) telen. De gewascode is leidend. Hierdoor kunt u bijvoorbeeld i.p.v. snijmais (gewascode 259) MKS (gewascode 1935) telen. Let op dat de uitgevoerde teelt en de registratie aansluiten op de daadwerkelijke situatie.

Aantal gewassen vrijgesteld

De volgende gewassen zijn vrijgesteld van de rotatieplicht: gras, kruidachtige voedergewassen, bepaalde meerjarige teelten en braak. Deze gewassen mag u wel vier jaar achter elkaar telen.

Aandachtspunt derogatiebedrijven

In 2026 is derogatie niet meer van toepassing. Heeft u nu derogatie en wilt u vanaf 2026 grasland omzetten naar bouwland en komt u hierdoor onder de 75% grasland? Dan is de vrijstelling voor GLMC 7 niet meer van toepassing.

Door de gewasrotatie-eis is continue teelt van bijvoorbeeld snijmais niet meer mogelijk. Heeft u nu derogatie? Let op uw vrijstelling als u in 2026 grasland wil omzetten.

Ondersteuning schapensector

De schapensector heeft het financieel zwaar. Aangezien de schapenhouderij een belangrijke publieke waarde heeft wil de demissionair minister de schapenhouders ondersteunen.

Actieplan Schaaap

Voor de korte termijnondersteuning worden over de jaren 2024 en 2025 geen I&R-heffingen geïnd voor 'UBN schaaap' en bijbehorende geboorte- en aanvoermeldingen. Voor de langere termijn is de inzet om de vergoeding voor publieke diensten in het kader van natuur- en landschapsbeheer te verhogen.

Daarnaast wil de demissionair minister de sector ondersteunen bij de marktontwikkeling voor duurzame producten, zodat de schapenhouders (op termijn) een betere prijs ontvangen.

Over 2024 en 2025 hoeft u geen I&R-heffingen te betalen voor 'UBN schaaap'. Het bedrag per bedrijf is vaak niet hoog, maar het geeft wel aan dat de demissionair minister de sector wil ondersteunen.

Doorgeven wijzigingen GO

De indieningsperiode voor de Gecombineerde opgave 2025 (GO) is voorbij. Welke wijzigingen kunt of moet u doorgeven en wat zijn eventuele gevolgen?

Doorgeven wijzigingen

U kunt t/m 15 oktober wijzigingen doorgeven door de GO aan te passen en opnieuw in te dienen.

Andere gewascode als hoofdteelt

Heeft u per abuis voor de hoofdteelt het verkeerde gewas opgegeven? Dan moet u de juiste gewascode doorgeven. Dit kan gevolgen hebben voor de stikstofgebruiksnorm. Het aanpassen van de gewascode heeft geen gevolgen voor de basispremie. Een ander gewascode kan wel gevolgen hebben voor de ecopremie, als voor het perceel een eco-activiteit is opgegeven die niet kan in combinatie met het aangepaste gewas.

Vanggewas: wijziging gewas en/of andere zaaidatum of -periode

Ook een wijziging in vanggewas (gewas en/of zaaidatum/-periode) moet u tijdig doorgeven. Een wijziging leidt niet tot een boete of korting voor 'mest' en het GLB, mits u aan alle voorwaarden blijft voldoen.

Vergeten perceel opgeven

Had u een perceel op 15 mei in gebruik en bent u dit vergeten op te geven? Dan moet u dit perceel alsnog opgeven. Voor 'mest' telt het perceel mee. Op het perceel kunt u geen GLB-subsidies meer aanvragen.

Bedrijfsoverdracht en GLB

Heeft u te maken met een bedrijfsoverdracht na 15 mei? Stel dan uw bedrijfstoelage veilig.

GLB-subsidies naar overnemer

Om de subsidies door de overnemer te laten ontvangen moeten enkele zaken worden geregeld, zoals:

- De overnemer is actief landbouwer op moment van overdracht.
- De overdrager moet op 15 mei actief landbouwer zijn en blijven.
- De GLB-aanvraag wordt overgedragen.

Let op: het perceel telt wel mee voor het benodigd aantal punten en waarde binnen de ecoregeling.

Intrekken eco-activiteit

Voert u een eco-activiteit niet uit? Of voldoet u niet (meer) aan de voorwaarden? Dan moet u de eco-activiteit zo snel mogelijk en uiterlijk 15 oktober intrekken. Voldoet u op een deel van een perceel niet aan de voorwaarden? Dan kunt u het perceel splitsen en de eco-activiteit niet meer opgeven bij dat deel dat niet voldoet.

Intrekken GLB-subsidie

Voldoet een perceel of uw bedrijf niet (meer) aan bepaalde subsidievoorwaarden? Bijvoorbeeld omdat het perceel (tijdelijk) uit de landbouw wordt onttrokken? Dan moet u de aangevraagde GLB-subsidie intrekken. U haalt dan het vinkje voor de basispremie weg.

Uiterlijk 15 oktober wijzigingen doorgeven

RVO beoordeelt uw aangevraagde GLB-subsidies op basis van uw laatst ingediende GO. De aanvraag die u uiterlijk 15 mei hebt ingediend bepaalt wel de maximale hoogte van uw subsidies.

Geef wijzigingen zo snel mogelijk en uiterlijk 15 oktober door. Heeft u vragen over eventuele gevolgen? Neem dan contact op met uw adviseur.

Overzetten GO door RVO

Bij een juridische wijziging, overdracht na overlijden of een overdracht naar eigen Burgerservicenummer kan RVO de GO-gegevens van de oorspronkelijke indiener overzetten. Hiervoor geldt wel een specifieke procedure van RVO.

Heeft u te maken met een bedrijfsoverdracht? Neem dan contact met ons op. Naast het veiligstellen van GLB-subsidies spelen ook veel andere zaken.

Kort nieuws

Onderzaai bij mais telt niet als rustgewas

Op zand- en lössgrond moet u eens in de vier jaar een rustgewas telen. U kunt hiervoor als hoofdteelt een aangewezen rustgewas telen. Als rustgewas telt ook: *‘een kort, vroeg geoogst gewas, gevolgd door een voor 1 september en na de oogst van de vorige teelt ingezaaid onbemest vanggewas’*.

Zaait u een vanggewas in als onderzaai bij de teelt van mais? Dan telt dit niet mee als rustgewas, ongeacht of u de mais vroeg oogst. De reden is dat het onbemeste vanggewas na de oogst van de hoofdteelt ingezaaid moet worden. Bij onderzaai voldoet u hier niet aan.

Eco-activiteit rustgewas vanaf 2026

Teelt u een toegestaan rustgewas? Dan kunt u t/m 2025 voor het betreffende perceel in aanmerking komen voor

de eco-activiteit ‘rustgewas’. Vanaf 2026 kunt u alleen voor deze eco-activiteit in aanmerking komen als u in minimaal één van de drie voorgaande jaren ook een rustgewas heeft geteeld. Dit betekent dat als u in 2026 een rustgewas teelt, dat u de eco-activiteit rustgewas alleen kunt toepassen als u in de jaren 2023, 2024 en/of 2025, op het perceel al een rustgewas hebt geteeld. Deze 1:3-eis gaat gelden voor alle grondsoorten.

Handreiking BEX 2025

Past u BEX toe bij uw melkvee? Dan geldt dit jaar de ‘Handreiking BEX 2025’. Eén van de aanpassingen is dat de BEX vanaf dit jaar rekent met een hogere ammoniakemissie voor uw melkvee. Het gevolg is dat de stikstofexcretie (stikstofproductie) lager wordt. U hoeft dus minder stikstof te verantwoorden binnen uw mestbalans.

Agenda

T/m 30 juni

- Zichtbare bedekking gras en klaver bij eco-activiteit ‘grasklaver’.

T/m 31 augustus

- Minimaal 80% bedekking met een toegestaan gewas bij eco-activiteit ‘groene braak’.

T/m 30 september

- Zichtbare bedekking gras, kruiden en vlinderbloemigen bij eco-activiteiten ‘kruidenrijk grasland’.
- Zichtbare bedekking kruiden en vlinderbloemigen bij eco-activiteiten ‘kruidenrijke bufferstrook’.

Voor deze eco-activiteiten geldt, t.a.v. de bedekking, een uitzondering als u op het perceel het ANLb-beheerpakket ‘plasdras voor weidevogels’ uitvoert.

Uiterlijk 15 oktober

- Wijzigingen GO doorgeven. Bepaalde wijzigingen doorgeven zodra dit bekend is, zoals bijvoorbeeld het intrekken van een eco-activiteit bij niet voldoen aan de voorwaarden.

OVER ONS

Van der Woude Adviesbureau
Schoterlandseweg 26
8414 LW NIEUWEHORNE

Telefoon: (0513)-541930

E-mail: info@vanderwoudeadviesbureau.nl
Website: www.vanderwoudeadviesbureau.nl